

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰) ، آلتی آیانی
(۱۳۰) غروشدور.

[نسخه بی ۵ غروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخه در .]

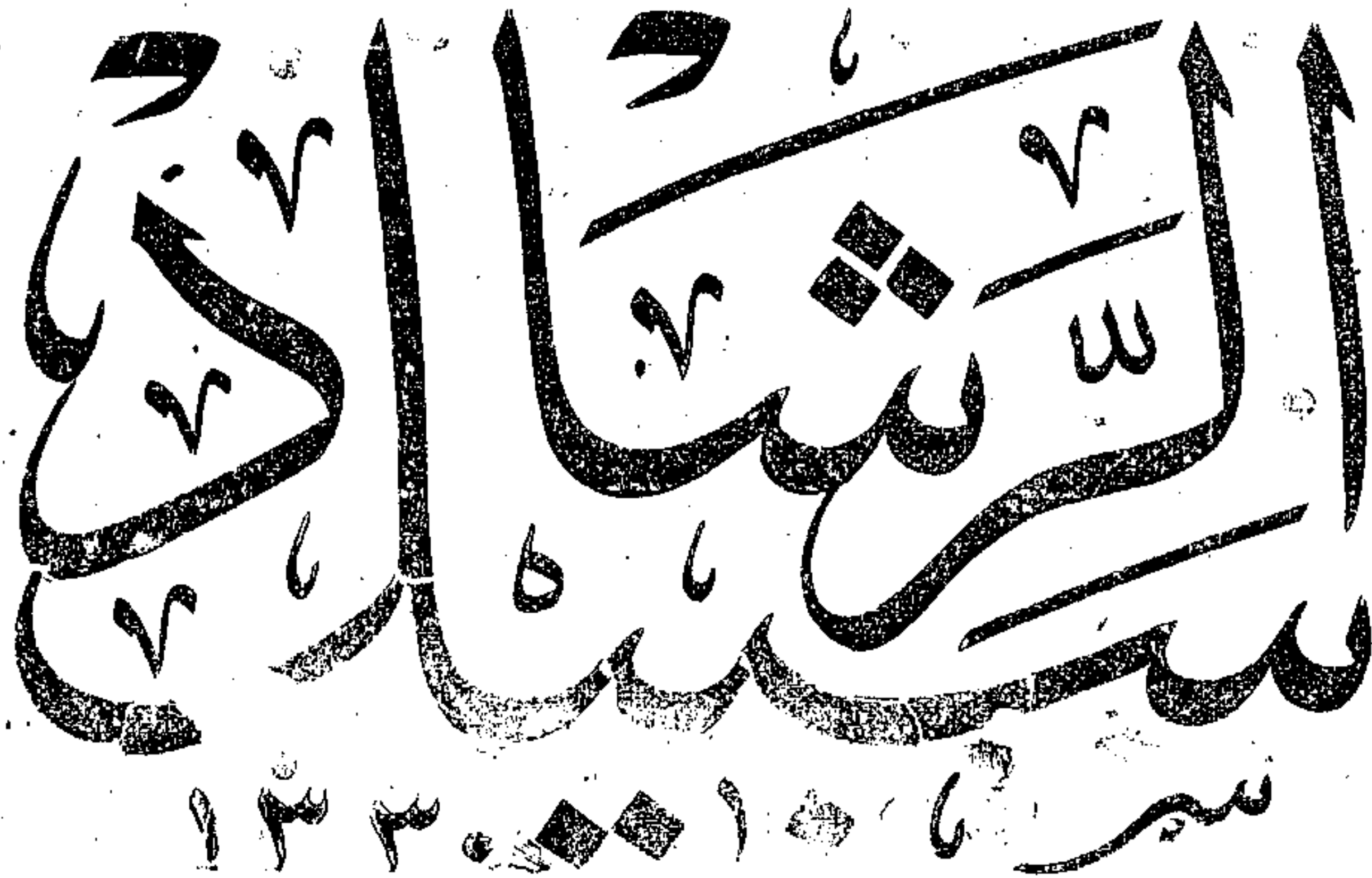
اداره خانه

باب عالی جاده سنه دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولونماؤ .

اخطارات

آبونه تبدیلنده آیرنجه بش
غروش کوندرا لیدر .

مکوبلرک امضالری واضح
وارقوناقلی اولیسی و آبونه صره
نومروسی محتوی بولنسی لازمدر .

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرینک آدرسلرینک فرانسه
جده یازلمسی رجا اولنور

پاره کوندرا لیدیکی زمان نه به دأثر
اولدیغنک واضحا بیلا دیلمسی رجا
اولنور .

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در

اتبهون اهد کم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

باش محرر
محمد حاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

هر بریسی کندینه مخصوص بر مذهب ایجاد ایدرک اوکا کوره حرکتی باشلادی. خلقی بالطبع هانکی طرفک مسلسکی شایان اعتقاد اولدیغنی تفریق ایدر مدیکندن بونلرک هینسه قارشى بیکانه قالیوردی .

اساسات دینه نك ترك ایدلسی یوزندن ظهور ایدن مختلف فرق لرك هر بریسی موجودیت ملیه نك اساسی صارصاجق ، بنیان دولتی زیر و زبر ایدر جك بر ماهیتد ایدی . [نته کیم بوگون اوفرقه لر یوزندن بر جوق مملکتلرک حیات تهید آلتنده در .] مع مافیه بو قاریشقلقلر عقلی باشنده اولان بر جوق متفکرلری دوشوندورمه باشلادی ؛ میدانده کی خسته لقلری تشخیص ایدرک اونک ازاله سی چاره لرینی آراشدیر مایه سوق ایتدی . پک جوق تدقیقاتدن صکره کلا دیلرک : بوعلتک میقروبی دینک فقدانی ، قبلرک نورایماندن محرومیتی در . ایشته بونک اوزرینه درک بومتفکرلر ، روحلرک دین احتیاجنی تطمین ، بشریتک - عادتتی تأمین ایچون احتیاجات مادیه و معنویه نی تطمین ایدن بر دین عمومی به ؛ یعنی مطالب جسمانیه ایله مطالب روحانیه بیننی عادلانه بر صورتده توفیق ایدن ، برینک صلاحنی دیکرینه ربط ایله یین بر دینک لزومنه قانع اولمایه باشلادیلر .

خرستیانلغک آلمش اولدیغنی شکل خرافی ، شبهه یوق که بومتفکرلرک دماغلرینی تطمین ایدر مزا ایدی ؛ بو خصوصده یالکنز دلیل عقلی به منقاد اولمق ده دوغری دکل ایدی ؛ چونکه بونک ده ادوار ماضیه ده کوریان فساداته ، تفرقه لره میدان آچه جفته شبهه ایدیه مزیدی . بناء علیه بو طریق ده براقه رق الارنده کی قواعد علمیه ایله عقائدک صحیح اولان اساسلرینی یکیدن آرایه باشلادیلر و نهایت وجدانلرک دینه احتیاجنی ، جمعیتک آهنگ وانتظامنی ، بشریتک سعادتتی تأمین ایچون اعتقادی ، عملی ، اخلاقی بعض اساساتی تقریر ایدرک بوکا « دین طبیعی » نامی ویردیلرک ، طبیعت بشریه به او یغون ، عقله موافق بر دین دیمک در . [۱]

دینه طبیعی طرفدارلری :

اشناغیده ذکر اولسه جق اساسات داخلنده بر دینک پک چوق طرفدارلری واردر . ازجمله فرانسز کسار فلاسفه سندن ژان ژاق روسو (۱۷۱۲-۱۷۷۸) لامارتین ، لینه ، میشله ، کنیه کی ، اوروپاچه بویوک طائیفه ش اولان ذوات ، هپ بودیانت جدیدنک مروجلرندن ایدی ؛ هپسی بویله بر دینک لزومنه قانع بولورلرایدی . یاقین زمانلرده آرنه ست رمان (۱۷۲۳ - ۱۸۹۲) کیو ، شوریه ، سبتیه ژول سیمون (۱۸۱۴ - ۱۸۹۶) ، قارو (۱۸۲۶ - ۱۸۸۸) ، فونسفریو کی فلاسفه ده بوکا یکی بر قوت ، بویوک بر حکمت ویرمشاردر . هپسی بر دین طبیعیتک لزومندن بحث ایدورلر . بناء علیه شمدی دین طبیعی نامی ویریلن بو دینک - بوفلاسفه به کوره نه کی ارکان وقواعد اوزرینه مؤسس بولوندیغنی ایضاح ایدرک بونک ۱ اساسلرینی انبیای ذیشان (علیم الصلاة والسلام)

[۱] صفوة العرفان فی تفسیر القرآن - فرید وجدی .

بومطالعاته و - غموضتی جهتیله شو قونفرانسده صیغدیره مایه جفم دها دیگر برخیلی ملاحظاته مبنی حیات عقلی ، فعالیت دماغیه دن پک زیاده بویوکدر . فعالیت دماغیه اولسه اولسه حیات عقلی ایچون بر نقطه تعلق اوله بیلیر و بناء علیه نقطه تعلقک فناسیله (حیات عقلی) نك فناسی لازمکلمز .

م . ماهر

دین طبیعی ، دین عمومی

عصر اخیرده آوروپامتفکرلرینی دین تحریسه سوق ایدن اسباب - دین طبیعی طرفدارلری - دین طبیعیتک اساسلری حفته ژول سیمون ، قارو ، فونسفریو کی فکرلری - دین طبیعیتک ارکان مهمه سی - دین طبیعیتک اصول وفروعی حفته ایضاحات - انبیانک تبلیغ ایله دیکر دین الهی نك ارکان مهمه سی - انبیایه منسوب اولان ادیان منزله ایله فلاسفه نك لزوم کوستردکلری دین طبیعی آره سنده مقایسه - دین طبیعی ، ادیان منزله ده کی اساسات طبیعیه دن باشقه برشی می در ؟ - دین حق و شرائطی : وحدت حقیقه ایله متصف بر واجب الوجود . مستند اولسی ؛ بهت بدالموت اعتقادی حاوی اولسی ؛ انبیادن برینه منسوب و بوتون انبیای مصدق بولونفاسی ...

بعضه آوروپامتفکرلرینی دین تحریسه سوق ایدر اسباب :

بوراده دین طبیعیتدن مقصدمز ، بعض آوروپامتفکرلری طرفندن وجدانلرک دین احتیاجنی تطمین ، جمعیتلرک آهنگ وانتظامنی تأمین ایچون قبول اولنان ؛ اعتقادی و عملی بعض اساسلری محتوی ؛ بر شکل دینی در . بناء علیه بویله بر دینک - اونلرجه - نه کی ارکان وقواعد اوزرینه مؤسس بولوندیغنی تدقیق ایتزدن اول آوروپا متفکرلرینی بویله بر دین تحریسه سوق ایدن اسبابی خلاصه عرض ایتمه مز لازمدر .

معلومی درک : غربده کندیلرینه دین حامیسی سوسنی ویرنلرک دین نامنه ارتکاب ایله دکلری انواع مظالم ، افراط پرورانه خطا ، خرستیانلغک آلمش اولدیغنی شکل خرافی اون آلتنجی عصردن اعتباراً بر طاقم متفکرلرک دینه قارشى شدتله مهاجماتی تولید ایتمش و بونکده نتیجه سی اوله رق دین حامیلری ؛ هر تورلو تشبیلرینه رغماً ؛ مقاومت ایدرمیه زک ارباب علمه مغلوب اولمش و بوضورتله کنیسا حکم ونفوذینی غائب ایتمش ، کنیسانک دین نامنه اجر ایله دیکر مظالمه نهایت ویرلمشدی . مع مافیه بو غالبیت و مغلوبیتدن دکره علوم طبیعیه وفلاسفه حسیه اربازده اولکیلرک دوشدیکر افراط و تفریطه دوشمکدن کندیلرینی آله مامش لردر ؛ چونکه غالبلر ایچون اک دوغرو اصول ، عقائدک صاغلام جهتلرینی آیروب خلقی اورایه سوق ایتک ایدی ، حال بوکه بویله یامدیلر : معتقدات علمیه توجیه ایتسدکلری مهاجمات شدیدیه نتیجه سنده او قیوددن قورتولونجه حق ، باطل نه قدر معتقدات وارسه هپسی ترك ایدلدی . دین ، معتقدات نامنه هیچ برشی قالمدی .

حضر ائنگ وحی الہی اولہرق بشریتہ تبلیغ ایلا دکاری دینک اساساری ایلا مقایسہ ایتہ من لازم در .

لین طبیعیتک اساساری مہندہ زول سیمونہ، قادر، نوسفر بونک فکری :

بشریت ایچین لزوم کوستریلین دین طبیعیتک احتوا ایلدیکی اساسارک نلردن عبارت بولوندیغنی ایچہ اکلاہ بیلمک ایچون اولابودینک الیولک طرفدارلردن اولان فیلسوف شہر زول سیمونک بوموضوعہ دائر افادات آیتہ سنی تدقیق ایدہم . زول سیمون دیورکہ : بز یا شادیغمز مدتیجہ جناب حقک بزم عنایت الہیہ سنی تختندہ اولہرق تعین ایتیش اولدیغنی وظائفی ایسا ایدہم . حیاتمز ختامہ ایرنجہ او بز ی یانائل ثواب ، یا خود گرفتار عقاب ایدہم جکدر . . .

« موجب اجر و ثواب اولہ حق حرکت ، انسانک کنڈیسہ خاص اولان قانون طبیعہ اطاعت ایتیشی ، خیر ایشلمہ سی در . بو قانون ایسہ کندی ذاتی محافظہ ایتک ، خصائص موہوبہ سنی ترقی ایتدیرمک ، انسانی نوعی سومک ، اولنہ یارارلقدہ بولونمق ، خالقنہ قارشی عبادت ایلاہمک در . لیکن انسانک اللہ ایدہم جکی عبادتک یولی نہدر ؟ . .

« اوت وظیفہ سنی ادا ایتک ، عمل خیردہ بولونمق عین عبادتدر . محبت ، سعی و عمل ، اخلاص ہب پرر عبادتدر ؛ انسانک وطنہ قارشی بسلہ دیکی اخلاص دہ اللہ عبودیتدر . ایشہ دیانت طبیعہ دہ بودر ، عبادت طبیعہ دہ بودر . بزم بو مذہبمزک اساساری بک واضحدر : کیزی قابالی یری بوق در .

« او اساسارہ کلنجہ : ہر شیتہ قادر اولان ، ہیچ بر مؤثر دن متأثر اولمان بر اللہک وجودیتہ ایمان ایتکدرکہ ، او واجب الوجود کائناتی یارائیش ، وہب سنی ثابت و عمومی قانونلر آلتہ آلمشدر . کذلک بو حیات فایہدہ کی اعمالمزک مکافات و یا مجازاتی کورہ جکمز بر حیات اخرویہک وجودیتہ ایمان ایتکدر . ایشہ اعتقادمز بوندن عبارتدر .

« عبادتمز کلنجہ ، اودہ قابمز خالقہ و مخلوقہ قارشی محبتہ طولو اولمق ، وظائفمز ایفا خصوصندہ ثابت برہنمز بولونمق ، عمل خیرہ ملازمت صورتیہ مشیت الہیہ بخدمت ایلاہمک در . . . [۱]

زول سیمونک کرک بورایہ نقل ایتدیکمز افادہ لری ، کرک مطالعات سائرہ سی بزم کوستر بونکہ : زول سیمون دیانت طبیعہ یی بش اساس ارزینہ تأسیس ایدبور :

(۱) بوتون صفات کمالیہ ایلاہ متصف ، نقصان صفتلردن منزہ بر خالق عالمک وارائہ و او خالق عمومی و ثابت قانونلر ایلاہ بوتون کائناتہ حاکم اولدیغنہ ایمان ؛

(۲) بورادہ کی اعمالمزک اولدکدن صکرہ ، مکافات و یا مجازاتی کورہ جکمز بردار آخرتک وارائہ ایمان ؛

(۳) ماہیتی اعتباریہ جسمدن باشقہ و غیر قابل ہلاک اولان بر روحک وارائہ تصدیق ؛

(۴) جناب حقہ عبادتک لزومی قبول ؛

(۵) وظیفہ و مجازات اساسی اوزرینہ مؤسس بر قانون اخلاقینک وجودینی قبول . . .

*

شمدی بردہ قارونک افادہ لری تدقیق ایدہم :

« کائناتی یارادان ، نظر عنایتدن دور طوتمایان ، عوالم کونیہ دن ، نوع انساندن متمیز و مستقل اولان برالہ مرید واردر . جسم انسانیدہ ذکا و حریتلہ متصف بر روح موجوددرکہ : بر زمان بو جسم مادیدہ برای امتحان محبوس بولنہ حقدر . اوزو حاکم ایسترسہ جسمی تطہیر و تصفیہ ایدرک بسایہ طوغری یوکسکتمک ، ایسترسہ کنڈیسی مادیات کشفہ ایلاہ - تناس ایلاہ رک جسمی دہ بسپاہ براقق دست اقتدارندہدر . « تعقل احتسارک فوقندہدر . ایشہ دیانت جدیدہک اساسی بر طرفدن بولنہ اعتقاد ایتکدر ؛ دیگر طرفدن دہ بوتون حریتلرک اصلی ، منبئی اولان حریت اخلاقیہ یی اعتدالک نفوذی آلتندہ بولوندرمق ، اخلاق فاضلہ یی کندی اسم حقیقیسی ویرمک - کہ روحی بالتدریج علائق جسمانیہ دن تخلص ایدرک ساعت موتہ کمال زہادتلہ آمادہ بولونمق در - دہا صکرہ دہ قانون ترقینک وجودینی اعتراف ایتک . فقط بشرک سعادت مادیہ مراقاتی اوزرندہ کی تعالیسی حسیات فاضلہ جہتندہ کی ارتقا سندن آیرما مق شرطیلہ اعتراف ایتکدر . چونکہ او سعادت سعادت حقیقیہ حالہ کثیرہ جک آنحق بودر [۱] ،

قارونک فکریہ کورہ دیانت طبیعہ ، شواساساری احتوایدیور : (۱) بوتون کائناتدن متمیز و مستقل ، صفات کمالیہ ایلاہ متصف بر اللہک ، بر خالقک ، بر ناظم کائناتک وارائہ ایمان ؛

(۲) انسانک جسمدن عبارت اولمایوب عینی زماندہ ذکا و حریت ایلاہ متصف بردہ روح بولوندیغنہ ، و بورو ح اعتبار ایلاہ ہم الیوکسک درجہ یی یوکسکلمہ یی ، ہم دہ اک آشای درکیہ سقوط ایتہ مستعد بولوندیغنہ ایمان ؛

(۳) تعقلک احساسک فوقندہ اولدیغنہ اعتقاد ؛

(۴) حریت اخلاقیہ یی بوتون حریتلرک اصلی و منبئی اولہرق قبول ایتک ؛

(۵) حریت اخلاقیہ دہ اعتدالی تجاوز ایتہ یی رک اخلاق فاضلہ یی امتحان ایتک و بوضوئیلہ روحی تدریجاً علائق جسمانیہ دن قورناروب سرعت موتہ کمال زہد و تقوی ایلاہ حاضر لائق ؛ [تعبیر دیگرلہ حریت اخلاقیہ دن مقصد ، روحی علائق جسمانیہ دن قورناروب قلبی تصفیہ ایتک ، تمیز وجدان ، صاف بر قلب ایلاہ اولمک .]

(۶) قانون ترقینک وجودینی اعتراف ایتک ؛

[۱] الحديقة الفكرية في اثبات الله تعالى بالبراهين الطبيعية .

[۱] تطبيق الديانة الاسلامية على نواميس المدنية .

دین طبیعیہ کے اصول و فروعی

شمدی بوتون بومطالعائی نظر دقتہ الہرق و دیانت طبیعیہ ہنک
اصول و فروعی تفصیل ایتک لازم کلیرسہ دیرزکہ :

۱ — کافہ صفات کمالیہ ایلہ متصف، بالجملہ نقصان صفتلردن منزہ
بر آلہ قادر و مختار وارد؛ کائناتی یار آتش، ثابت و عمومی قانونلر
ایلہ اوکا حکم اولمش در . کائناتہ نظر امان ایلہ باقی قدرت الہیہ بی
آ کلامایہ کافی در .

۲ — بورادہ یادیغمز آبی و فنا عملارک مکافات ویا مجازاتی
کورہ جکمز بر عالم آخرت وارد؛ اورادہ عدل الہی تجلی ایدر .
۳ — حقیقی اعتباریلہ جسدن باشقہ اولان و جسد کی
چورویوب ہلاک اولق عاقبتہ معروض قالمایان بر روحہ مالکیز .
بو روح بزی الہ یوکسک بر مرتبہ چیقارایلدیکی کی ، الہ آشاخی
برد رکہیدہ سقوط ایتدیرہ بیلیر . [بواساسلر، دین طبیعی طرفدارلرینک
اصول اعتقادی تشکیل ایتکدہ در .]

۴ — مکافات و محازات اساسی اوزرینہ مؤسس بر قانون اخلاقی بی
قبول .

۵ — نائل مکافات اولق ایچون عبادات ایتک لازم در .

۶ — موجب مکافات اولہ حق عبادت؛ ذاتمزہ مخصوص اولان
قانون طبیعتہ اطاعت ، جناب حق بزم تعیین ایتش اولدینی وظائفی
ایفا ایتک ، بی نوعمزی سومک، اولنر قارشی عمل خیردہ بولونمق در .
اللہ و مخلوقہ محبت و عین عبادت در .

۷ — جناب حق ، بزدن و بزم اعمالمزدن مستغنی در؛ عبادات
ایلہ مکلف اولماضر آنجق کندی فائدہ مز ایچون در؛ چونکہ مأمور
اولدیغمز خیر و عبادت بر فائدہ و حکمتی متضمن در .

۸ — جناب حق انسانلرہ قارشو رحیم و شفیق اولدیغدن آغیر
و فائدہ سز شیلرلہ تکلیف ایتز . اولنر حقندہ منفعت و یسر اولان
شیلری تکلیف ایدر .

۹ — افعال الہیہ عبت و تناقضدن منزہ اولدینی جہتلہ مشروع
قیلدینی عبادتدہ اساس ، حیاتک قوانین ثابتہ سنہ مطابق کلک ،
طبیعت بشریہ ، احتیاسات و تمایلات فطریہ ملایم اولمق در .
فطرت انسانیه معارض اولان ، اونی محوم چالیشان بر شی عبادت
اولماز .

۱۰ — عبادت جسمانیہ مقصود بالذات اولمایوب نفوس بشریہ نک
تہذیبہ وسائل اعتبار اولونمق مقتضی در .

[بونلر اصول دین اوزرینہ ترتب ایدن عبادات ، اخلاق و سائر
فروعات در]

ایشته دین طبیعی طرفدارلرینک دین حقندہ کی فکرلری بودر؛
بشریتک آہنکئی محافظہ، سعادتئی تأمین ایچون لزوم کوستردکاری
« دین طبیعی » بی بواساسلر داخلندہ تلقی ایدیورلر .

کورولیورکہ بونلر، یالکیز اعتقادی اولان اساسلر ایلہ اکتفا

(۷) بشرک مادہ یوکسلہ بی، حقیقی بر سعادتہ مظهر اولہ بیلہ ی
ایچون بوترقینک حسیات فاضلہ جہتندہ کی ترقیدن آیری اولمامسی لازم
کلدیکنی، یعنی معنویات ایلہ برابر کینمہ یں ترقیات مادیہ نک انسانلر
ایچون بر سعادت حقیقیہ اولامایہ جفی اعتراف ایتک .

فونسغریو، دیانت طبیعیہ نک اساسلرینی شو بولده بیان ایدیور :

(۱) جناب حق وارد؛

(۲) انسانلر جناب باریہ مربوط و تابعدرلر؛

(۳) عبادات بر طاقم وسائلدن عبارتدر، انسانلرہ ارادہ مخصوصہ

لریلہ عبادت و مذهب لازم در . [۱]

شو افادہ لردہ دین طبیعی طرفدارلرینک عمومی مطالعہ لرندن
مستخرج در : « کائناتدہ صفات کمالیہ ایلہ متصف، شوائب نقصانیدن
منزہ برالہ وارد، قادر و حکیم در؛ بزدن و بزم اعمالمزدن مستغنی در؛
هیچ بر شیتہ محتاج دکدر؛ کائناتی اولیہ بر نظام مخصوص اوزرہ وضع
ایتش درکہ : اکانظر امان ایلہ باقائلر صفات کمالیہ الہیہ بی حساً اکلازلر .
ایشلہ دیکمز خیردن حاصل اولہ حق نتیجہ آنجق کندی منفعتمزہ عائددر .
« جناب حق رحیم در، رحمت و رافقی واسع در؛ دنیانک اصلاح
و بقائی ارادہ ایدر، انسانک صلاحتی سور و محضاً اونلرک فائدہ لری
ایچون عبادات ایلہ مکلف طوتار . رحیم و شفیق اولان ذات بارینک
وضع ایلہ دیک عبادات، حیات ایچون ثابت اولان نوامیس و قوانینہ
مطابق و طبیعت بشریہ ملایم اولور، هیچ بروقت طبیعت بشریہ
معارض اولماز، آنی محوم چالیشماز .

« عبادت جسمانیہ مقصود بالذات دکدر؛ تطہیر و تہذیب نفوس
ایچون بر طاقم وسائلدن عبارتدر . عبادتدہ انسانک شخصی و نوعی
ایچون بیوک فائدہ لر، یوکسک حکمتلر وارد؛ افعال الہیہ عبت
و تناقضدن منزہ در؛ بناءً علیہ عبادت، قواعد طبیعتہ، احتیاسات
و تمایلات فطریہ ملایم اولمالیدر ... [۲] »

دین طبیعیہ کے ارکان و مہمیں :

شمدی دین طبیعی طرفدارلرینک بوموضوعہ دائر سردایتدکاری
شومطالعائک؛ ہیئت مجموعہ سی اعتباریلہ؛ تدقیق بزم کوستریورکہ :
بشریتک سعادتئی ایچون وضعہ لزوم کوستریلن « دیانت طبیعیہ » اوج
مہم رکن اوزرینہ بنا قیلینور :

۱ — اعتقاد ،

۲ — عبادات ،

۳ — اخلاق .

[۱] مبادی فلسفہ .

[۲] تطبیق الدیانۃ الاسلامیۃ علی نوامیس المدنیۃ

اساسلر ایله مقایسه ایتمه من لازم در . بونک ایچون ده اولادین الهینک
ارکان مهمه سنی بروجه آتی خلاصه ایدیورز .

افسه کبلی
احمد حمدی

انجیل میسیونرلری وعالم اسلام

— ۲ —

ذکر اولنان اوج نوع وسائط عملیه دن برنجیسی اولان وعظ
وخطابت طرزی فی الحقیقه الک اسکیمی اولوب خریستیانلق تاریخنده
حوارون واعزّه نصارانک نشر دین ایچون مراجعت ایتدیکاری
واسطه نکه دوامیدر .

بوقیلدن (سن بول) ویا (سن فرانسه ووا) کیسلرک وعظ
ونصیحترندن افکار منتهجه اوزرنده حاصل اولاجق تأثیر بر میسیونر
ذهنیتندده بولنه جفته شبهه ایدلز . خریستیانلق افکاری اوزرینه دین
بولنده فدای نفس اتمک میلنک تأثیری دوشونولورسه نیجه میسیونرلرک
کرك اقصادی شرق وکرك آفریقایه اختیار اسفار ایتهلرینک حکمتی
دها قولایقله آکلاشیایر .

فقط مرور زمان ایله ایدیلن تحجارب نتیجه سنده میسیونرلرده
برسکون حال حاصل اولمش وبوسکینت واعتدال اونلره اسکی اصولک
شدت وغلیانی ترک ایتدیره رک مسلمان اقوامک احوال روحیه سی
اوزرنده کی تدقیقاتلرینه مستند باشقه برطریق اتخاذینه منجر اولمشدرکه
بوصورتله نوآدمار دها تهله کی برحاله ککشلردر . میسیونرلرک صوک
قوانره لرینه کان راپورلرک هپسنده ، دوشورودن دوشورویه اجر ایدیلن
حرکات انجیلیده بویکی اصولک تطبیقی توصیه اولنمقده در . بونلرک
جهله سی افعال واقوالده لطف وملایمتی شدتله التزام ایدر ؛ وبر
میسیونرک بولوندیغی ساحه فعالیتده کندینی بویله لطف وملایمتله
ایرکیچ قبول ایتدیره جکینی سویلر . بواصول موجبجه مناقشاتدن
توقی اتمک ، برمباحثه دینیه کیریشمک ایچون ایجه حاضر لاشمش
اولق شرطدر . اگر حاضر لاشمش ایسه بحثه هیچ کیریشمه مک
اولی در ؛ چونکه بحثک اساسنه تمامیه واقب اولمایان آدم اولده
وبراهین ابرازنده عاجز قاله جغندن جهلنی ثورتک ایچون مباحثه سی
منع اتمک هر میسیونر لازمدر ، بونک عکسنه حرکت بویوک برخطادر .
حسن حال و لطف معامله ایله تظاهر ایسنه اک مهم برعاملدرکه
تأثیری بک بویوکدر .

میسیونرلر برده انجیلی بوتون لسانلره وشرقک عوام شیوه سنه
ترجه اتمک موفق اولدیلر . بوصورتله میسیونرلر ایچنده بولوندقلری
محیطده کی اکثرینک قونوشدیغی برلسان ایله تکلمه ، حتی یازیلرینی
فهم وادرا کی بسیط ومحدود اولانلرک نفوذ فکرینی اشکال ایدن

ایتمیوب عینی زمانده مجارات ومکافات اساسی اوزرینه مؤسس براخلاقلک ،
انسانلرک منافع ومصالحی نامنه عبادتک ده لزومه قائل اولیورلر . حتی
بویله بر دینک طرفدارلری عبادتی یالکز قلبی و باطنی عباداته حصر
ایتمیه رک عبادت بدنیه سی ده قبول ایدیورلر ، شو قدرکه : احتفالات
عمومیه ده بولنازلر ؛ عبادات بدنیه سی مقصود بالذات اوله رق قبول
ایتمیوب آنجق تطهیر قلوب ، تهذیب نفوس ، تذکر خالق ایچون
بر ماقم و سائل نظریله باقیورلر . ناصلکه بودینک طرفدارلرندن
بولنان آلمان حکیم شهری قانت (۱۷۶۲ - ۱۸۰۴) بونی شو صورتله
بیان ایدیور : « عبادت جسمانیه آنجق وسائل اعتبار اولونمیوبده
بدانه غرض اصلی صورتنده تلقی ایدلیدیکی زمان مردوددر ؛ یوقسه
روح بشریده کی احتیاسات فاضله سی اویاندرمایه وسیله اعتبار اولنورسه
او زمان نافع اوله بیایر . . . »

شمی شواساسلری تدقیق ایتمه دن اول بوراده برآزتوقف ایدلم ؛
غرب علما وحکما سنک اولاحق وباطل بالجمله ادیان ومعتقداتی ترک
ایتدکن صکره بالآخره یوقاریده ایضاح ایتدیکمز اساسلری محتوی
اولق اوزره « دین طبعی » نامی ایله بر دین تأسیس اتمک لزومنی حس
ایتمش اولملری واضح برصورتده اثبات ایدیورکه : عقل بشر شهره
ترقیده نه قدر ایلری کیدرسه کیسون ، ینه دینسز یاشامق ممکن دکلدز . عینی
زمانده محصول عقل اولق اوزره دین جدید ، دین طبعی نامی آلتنده ایلری به
سورولن شواساسلره عطف ایده جکمز برنظر ایله باشقه برحقیقه دها
ظنریاب اولیورز : بشر ، نه قدر چالیشسه وجدانلری تطمین ، جمعیتک
آهنکی تأمین ایچون انبیای ذیشان حضرتلرینک وحی الهی اوله رق
انسانلره تبلیغ ایله دککاری اساسلردن خارج واونلردن فضله برشی
بوله مایه جق در . او اساسلرک خارچنده نه وجدانلرک تطمین ، نه ده
جمعیتک محافظه آهنکی قابل دکلدز .

بونک ایچون درکه : نه قدر چالیشسه اودائرک خارجه
حقیقه ق قدرتی کوستره میور ، دونوب طولاشوب نتیجه ده ینه او
ذوات ممتازک تبلیغ ایله دیکی اسامات مثبتیه رجوع ایدیور ، اونده
قرار قیلور . حتی بوخصر صده نه قدر سالم دوشونورسه ، انبیای ذیشان
حضراتک تبلیغ ایله دیکی دین حقیقی به ، بالخاصه خاتم ادیان اولان
دین اسلامه ، اونسته تقریب ایدیور . چونکه سلامت فکر ومحاکمه
ایله آله ایدیله جک دین ، فطرت بشرده مرکوز اولان دین الهی دن
باشقه برشی اوله ماز ، که دین حقه آنجق بودر . سلامت فکر
ومحاکمه دائم اولدجه بوتبدل ایتز : وفطرت الله الی فطرت الناس عابها
لاتبدیل لخلق الله ذلک الدین القيم ولكن اکثر الناس لا یعلمون . «
بونک دها زیاده توضیح ایتسی ایچون « دین طبعی » نامی آلتنده
یالکز عقل بشره مستند اولق اوزره ، ایلری به سورولن اساسلری
انبیایک وحی صورتیه جناب حقندن تلقی وبشریته تبلیغ ایله دککاری